

VEDTAGNE TEKSTER

P8_TA(2015)0208

FN's konvention om rettigheder for personer med handicap

Europa-Parlamentets beslutning af 20. maj 2015 om den liste over problemområder, som FN's komité for rettigheder for personer med handicap har vedtaget i forbindelse med Den Europæiske Unions indledende rapport (2015/2684(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til FN-konventionen om rettigheder for personer med handicap og dennes ikrafttræden i EU den 21. januar 2011 i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2010/48/EF af 26. november 2009 om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af De Forenede Nationers konvention om handicappedes rettigheder¹,
- der henviser til Adfærdskodeks mellem Rådet, medlemsstaterne og Kommissionen om interne arrangementer for Den Europæiske Unions gennemførelse af og repræsentation i forbindelse med De Forenede Nationers konvention om handicappedes rettigheder²,
- der henviser til verdenserklæringen om menneskerettighederne, konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og international konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder,
- der henviser til arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om rapport om EU's gennemførelse af FN-konventionen om rettigheder for personer med handicap (SWD(2014)0182),
- der henviser til den liste over problemområder, som FN's komité for rettigheder for personer med handicap har vedtaget i forbindelse med Den Europæiske Unions indledende rapport³,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 15. november 2010 om den europæiske handicapstrategi 2010-2020: et nyt tilsagn om et Europa uden barrierer (COM(2010)0636),
- der henviser til sin beslutning af 25. oktober 2011 om mobilitet og integrering af personer med handicap og den europæiske handicapstrategi for 2010-2020⁴,

¹ EUT L 23 af 27.1.2010, s. 35.

² EUT C 340 af 15.12.2010, s. 11.

³ CRPD/C/EU/Q/1.

⁴ EUT C 131 E af 8.5.2013, s. 9.

- der henviser til Den Europæiske Ombudsmands årsberetning for 2013,
 - der henviser til artikel 2, 9, 10, 19 og 168 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til artikel 3, 15, 21, 23, og 26 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
 - der henviser til Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv¹,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2,
- A. der henviser til, at personer med handicap som fuldgyldige borgere har lige rettigheder og ret til umistelig værdighed, ligebehandling, en uafhængig tilværelse og fuld deltagelse i samfundet;
 - B. der henviser til, at det anslås, at 80 millioner personer i Den Europæiske Union har et handicap;
 - C. der henviser til, at dokumentation fra EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder konsekvent viser, at personer med handicap udsættes for forskelsbehandling og hindringer for at udøve deres rettigheder på lige fod med andre;
 - D. der henviser til, at personer med handicap er en af de mest sårbare grupper i vores samfund, og at deres integration på arbejdsmarkedet udgør en af de største udfordringer for social- og arbejdsmarkedspolitikker;
 - E. der henviser til, at en fuldstændig integration af personer med handicap og deres lige deltagelse udelukkende kan opnås ved at anlægge en menneskerettighedsbaseret tilgang til handicap på alle niveauer af EU's politiske beslutningstagning, gennemførelse og overvågning, herunder inden for institutionerne, og at Kommissionen skal tage behørigt hensyn hertil i fremtidige forslag;
 - F. der henviser til, at 21 ud af 28 medlemsstater ifølge EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder fortsat påtvinger restriktioner i den fulde udøvelse af rets- og handleevnen;
 - G. der henviser til, at Kommissionen fremsatte en forslag til direktiv om ikke-forskelsbehandling i 2008, men at det stadig er blokeret i Rådet;
 - H. der henviser til, at principperne i konventionen om rettigheder for personer med handicap går langt ud over forskelsbehandling, idet de peger i retning af, at alle personer med handicap skal have adgang til den fulde udøvelse af menneskerettighederne i et inklusivt samfund, og de sigter også mod at stille den nødvendige beskyttelse og bistand til rådighed, således at familier får mulighed for at bidrage til, at personer med handicap fuldt ud kan udøve deres rettigheder på lige fod med andre;
 - I. der henviser til, at EU formelt har ratificeret konventionen om rettigheder for personer med handicap, og at den desuden er blevet undertegnet af alle EU's 28 medlemsstater og

¹ EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16.

er ratificeret af 25 af dem;

- J. der henviser til, at Parlamentets Udvalg for Andragender hvert år modtager andragender om forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med adgang til beskæftigelse, selvstændigt erhverv, offentlige tjenesteydelser og uddannelse;
- K. der henviser til, at personer med handicap ikke udgør en homogen gruppe, og at politikker og foranstaltninger, der planlægges på deres vegne, bør tage hensyn til denne manglende homogenitet og det forhold, at visse grupper, såsom kvinder, børn og enkeltpersoner, der har behov for mere intensiv støtte, står over for yderligere vanskeligheder og flere former for forskelsbehandling;
- L. der henviser til, at Parlamentet skal tage hensyn til det forhold, at bestemmelserne i konventionen om rettigheder for personer med handicap er minimumsstandarder, der giver EU-institutionerne mulighed for at gå et skridt videre for at beskytte personer med handicap og bekæmpe forskelsbehandling;
- M. der henviser til, at adgangen til beskæftigelse sammen med ikke-forskelsbehandling på arbejdspladsen er et grundlæggende element i en selvbestemmende og uafhængig tilværelse; der henviser til, at beskæftigelsesfrekvensen for personer i alderen 20 til 64 er højere end 70 %, mens beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap trods alle de eksisterende programmer, initiativer og strategier på EU-plan ligger under 50 %; der henviser til, at beskæftigelsesfrekvensen for kvinder uden handicap ligger på 65 % sammenlignet med 44 % for kvinder med handicap;
- N. der henviser til, at lønnet beskæftigelse er af afgørende betydning for at give personer med handicap mulighed for at føre en uafhængig tilværelse, og at medlemsstaterne derfor bør tilstræbe at skabe bredere adgang til beskæftigelse for personer med handicap, således at de kan bidrage til det samfund, de lever i, og at de som en forudsætning bør give alle børn med handicap, herunder dem med indlæringsvanskeligheder, inkluderende undervisning for at hjælpe dem med at erhverve et godt uddannelsesmæssigt grundlag fra primærtrinnet og fremefter, således at de kan følge en læseplan, der passer til deres indlæringssevne, og dermed give dem mulighed for at få en solid uddannelsesmæssig baggrund, som kan hjælpe dem med at udvikle en karriere eller sikre dem et godt job, der giver dem mulighed for at leve et uafhængigt liv på et senere tidspunkt;
- O. der henviser til, at handicap er et begreb, der er under udvikling, og som er et resultat af samspillet mellem personer med funktionsnedsættelse og holdningsmæssige og omgivelsesbestemte barrierer, som forhindrer deres fulde og effektive deltagelse i samfundslivet med samme værdighed og på lige fod med andre;
- P. der henviser til, at der på grundlag af artikel 7 i forordningen om fælles bestemmelser navnlig skal tages hensyn til tilgængeligheden for personer med handicap under hele udarbejdelsen og gennemførelsen af programmer, der finansieres af de europæiske struktur- og investeringsfonde, og at der bør tages hensyn til de samme spørgsmål i forbindelse med udarbejdelsen og gennemførelsen af andre EU-fonde;
- Q. der henviser til, at efterspørgslen efter sociale tjenesteydelser i visse medlemsstater er stigende på grund af demografiske og samfundsmæssige ændringer med øget arbejdsløshed, fattigdom og social udstødelse, herunder manglende adgang til tjenesteydelser af høj kvalitet for personer med handicap, hvilket har en negativ

indvirkning på muligheden for personer med handicap for at leve selvstændigt, integreret og på lige fod med andre;

- R. der henviser til, at EU's eksisterende lovgivning om rettigheder for personer med handicap bør gennemføres bedre og styrkes med henblik på at øge tilgængeligheden for alle personer med handicap i hele EU;
 - S. der henviser til, at Parlamentet udgør en del af EU's ramme til at fremme, beskytte og overvåge gennemførelsen af konventionen om rettigheder for personer med handicap i overensstemmelse med artikel 33, stk. 2, i konventionen om rettigheder for personer med handicap;
 - T. der henviser til, at adskillige civilsamfundsorganisationer forelagde oplysninger for komitéen for rettigheder for personer med handicap vedrørende listen over problemområder;
 - U. der henviser til, at Kommissionen som kontaktpunkt i henhold til artikel 33, stk. 1, i konventionen om rettigheder for personer med handicap er blevet udpeget til at reagere på den liste over problemområder, der er vedtaget af komitéen for rettigheder for personer med handicap;
 - V. der henviser til, at Parlamentet er Den Europæiske Unions eneste direkte valgte organ, der repræsenterer de europæiske borgere, og at det derfor er fuldt ud i overensstemmelse med Parisprincipperne som fastsat i artikel 33 i konventionen om rettigheder for personer med handicap;
1. forsikrer komitéen for rettigheder for personer med handicap om, at Europa-Parlamentet vil besvare forespørgsler, som rettes direkte til det, og opfordrer samtidig indtrængende Kommissionen til at tage hensyn til Parlamentets synspunkter i forbindelse med udarbejdelsen af dens svar til komitéen;
 2. finder det beklageligt, at Adfærdskodeksen blev vedtaget af Kommissionen og Rådet uden inddragelse af Parlamentet, hvilket har medført, at Parlamentet har begrænsede beføjelser med hensyn til overvågning af konventionen om rettigheder for personer med handicap;
 3. opfordrer Kommissionen til formelt at have samråd om dens svar til listen over problemområder med alle relevante institutioner og agenturer, herunder Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget, Ombudsmanden og Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder;
 4. opfordrer Kommissionen til at indbyde EU-rammen til formelt at deltage i den konstruktive dialog;
 5. fremhæver, at forslaget til et EU-direktiv om ikke-forskelsbehandling tager sigte på at beskytte personer med handicap mod forskelsbehandling i forbindelse med social beskyttelse, sundhedspleje og (re)habilitering, uddannelse og adgang til og levering af varer og tjenesteydelser såsom bolig, transport og forsikring; beklager de manglende fremskridt i Rådet for så vidt angår dette forslag og opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at arbejde hen imod vedtagelsen af en fælles holdning uden yderligere forsinkelse;
 6. bemærker, at manglen på opdelt data og statistikker vedrørende specifikke

handicapgrupper er en hindring for at udarbejde passende politikker; opfordrer derfor Kommissionen til at indsamle og videreformidle statistiske data om handicap, opdelt efter alder og køn, med henblik på at overvåge situationen for personer med handicap i hele EU på relevante dagligdagsområder og ikke kun på beskæftigelsesområdet;

7. bemærker, at adskillige civilsamfundsorganisationer forelagde oplysninger for komitéen for rettigheder for personer med handicap vedrørende listen over problemområder; opfordrer følgelig indtrængende Kommissionen til yderligere at udvikle en struktureret dialog og til at høre og samarbejde med organisationer, der repræsenterer personer med handicap, som led i revisionsprocessen, herunder når den retter et svar til komitéen for rettigheder for personer med handicap om listen over problemområder, og i forbindelse med udarbejdelsen, gennemførelsen og overvågningen af EU's politikker på dette område;
8. opfordrer de medlemsstater, som ikke allerede har gjort det, til hurtigst muligt at ratificere konventionen om rettigheder for personer med handicap;
9. opfordrer Kommissionen til at fremsætte et ambitiøst forslag til en europæisk lov om tilgængelighed med fuld inddragelse af personer med handicap i hele lovgivningsprocessen og understreger behovet for, at dette forslag skal omfatte hele spektret af politiske områder med hensyn til alle EU-borgeres adgang til varer og tjenesteydelser og fremme en uafhængig tilværelse for og fuld integration af personer med handicap samt oprette en løbende, effektiv og uafhængig overvågnings- og håndhævelsesmekanisme;
10. opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre forpligtelserne i artikel 12 i konventionen om rettigheder for personer med handicap i national lovgivning, navnlig for at lempe eventuelle restriktioner i deres stemmeret og deres ret til at blive valgt;
11. opfordrer indtrængende Rådet til at fremskynde arbejdet med forslaget til et direktiv om tilgængeligheden af offentlige organers websteder med henblik på at nå frem til en fælles holdning og opnå yderligere fremskridt i retning af vedtagelsen af denne retsakt og således øge tilgængeligheden af dokumenter, videofilm og websteder og tilvejebringe alternative kommunikationsformater og kommunikationsmidler;
12. anbefaler, at EU's midler skal anvendes til at fremme tilgængeligheden og e-tilgængeligheden for personer med handicap, til at fremme en overgang fra institutionel pleje til pleje i nærmiljøet, til at udvikle social- og sundhedstjenester af høj kvalitet og til at investere i kapacitetsopbygning for organisationer, der repræsenterer personer med handicap;
13. bemærker Parlamentets svar og foranstaltninger vedrørende listen over problemområder, der er udarbejdet i forbindelse med Den Europæiske Unions indledende rapport som led i revisionen af konventionen om rettigheder for personer med handicap:
 - a. det har nedsat en arbejdsgruppe for samordning på tværs af udvalgene bestående af medlemmer fra hvert af de relevante udvalg, og denne gruppe har tilrettelagt oplysningsarrangementer for ansatte og medlemmer af Parlamentet, herunder tegnsprogskurser som en del af den faglige uddannelse,
 - b. det har understreget behovet for tilgængelighed i forbindelse med forsyningspligt

og 112-alarmsnummeret i dets beslutning af 5. juli 2011¹ og dets erklæring af 17. november 2011², som var en milepæl i udviklingen af det paneuropæiske køretøjsmonterede nødopkaldssystem,

- c. antallet af medlemmer af Parlamentet med handicap steg betydeligt efter valget i 2014,
 - d. det forpligter sig til at arbejde aktivt med de relevante aktører for at finde en pragmatisk løsning på tiltrædelsen af Marrakeshtraktaten,
 - e. det understreger behovet for at forbedre gennemførelsen af EU-lovgivningen med henblik på at sikre, at personer med handicap kan rejse uafhængigt og anvende alle transportmetoder, herunder offentlig transport;
 - f. det opfordrer Kommissionen til at levere den ønskede forklaring på, hvordan den i nuværende og fremtidig lovgivning kan sikre, at personer med handicap er garanteret lige muligheder, grundlæggende rettigheder, lige adgang til tjenesteydelser og arbejdsmarkedet og de samme rettigheder og forpligtelser med hensyn til adgang til socialsikring som statsborgerne i den medlemsstat, hvor de er dækket, i overensstemmelse med princippet om ligebehandling og ikke-forskelsbehandling, således at alle personer med handicap kan udøve den ret til fri bevægelighed, som alle EU-borgere besidder,
 - g. det opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at sikre, at adgangen til domstolsprøvelse med hensyn til EU-lovgivningen er i fuld overensstemmelse med konventionen om rettigheder for personer med handicap, således at de grundlæggende rettigheder er tilgængelige for alle;
14. understreger behovet for et udvidet politisk samarbejde inden for EU-rammen, herunder de nødvendige økonomiske og menneskelige ressourcer til at sikre, at den kan udføre dens opgaver som beskrevet i ovennævnte afgørelse fra Rådet, og opfordrer indtrængende aktørerne inden for EU-rammen til at afsætte de midler, der anmodes om, til denne opgave;
15. glæder sig over det initiativ fra medlemmer af Parlamentet, der opfordrer til, at Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender, Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og Udvalget for Andragender regelmæssigt udarbejder en fælles betænkning som svar på henstillingerne fra komitéen for rettigheder for personer med handicap;
16. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, komitéen for rettigheder for personer med handicap samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

¹ EUT C 33 E af 5.2.2013, s. 1.

² EUT C 153 E af 31.5.2013, s. 165.